

Sammanställning insynsbesök fristående grundskolor 2021

Innehåll

Sammanställning insynsbesök fristående grundskolor 2021	1
Sammanfattning	3
Inledning och/eller bakgrund	3
Uppdrag och syfte	3
Sammanställning av insynsbesöken.....	4
Nuläge på skolan.....	4
Framtida expanderings- eller etableringsplaner.....	4
De fristående grundskolornas styrkor	4
Utmaningar	5
Frågor som de fristående grundskolorna har behov av att samverka med kommunen kring	5
Förvaltningens summering av insynsbesöken	5

Sammanfattning

Barn- och utbildningsförvaltningen genomförde under december månad år 2021 insynsbesök på samtliga fristående grundskolor i Huddinge kommun.

Syftet med besöket var att få en samlad bild av nuläget på de fristående grundskolorna avseende söktryck, trygghet och studiero och resultat. Men även att diskutera de fristående grundskolornas styrkor, utmaningar, framtida etableringsplaner och vilka frågor de enskilda skolorna ser ett behov av att samverka med kommunen kring.

Inledning och/eller bakgrund

10 kap. 41§ i skollagen (SFS 2010:800) ger en kommun rätt till insyn i fristående grundskolors verksamhet med syfte att tillgodose allmänhetens behov av information samt att fullgöra sina skyldigheter enligt lag. Vad en kommun har rätt att ta del av klargörs i Skolinspektionens promemoria 2012-03-07.

- Hur en fristående verksamhet utvecklas både kvantitativt och kvalitativt
- Information som kan vara av intresse för allmänheten
- Skolpliktsbevakning
- Verksamhetens stabilitet

Kommunens intresse av att utöva sin rätt till insyn ska dock balanseras mot de fristående skolornas affärsmässiga intressen av skydd mot insyn.

Kommunen har i sitt insynsuppdrag inte rätt att utfärda påpekanden eller på annat sätt kravställa verksamheten. Detta till skillnad mot kommunens ansvar för fristående förskolor och pedagogisk omsorg där förskolenämnden har såväl tillstånd- som tillsynsansvar med möjlighet att ingripa vid brister i verksamheten.

Barn- och utbildningsförvaltningen genomförde under december månad år 2021 insynsbesök på samtliga fristående grundskolor i Huddinge kommun.

Insynsbesöken är en del i förvaltningens upprättade arbetssätt för insyn hos fristående grundskolor. Utöver insynsbesöken granskas även offentlig statistik för de fristående grundskolorna som kan vara av intresse för allmänheten.

Uppdrag och syfte

Insyn i Huddinge kommun utövas främst genom kommunikation och samverkan med fristående aktörer. Fristående grundskolor i kommunen erbjuds som en del av insynsarbetet från och med december 2021 ett årligt frivilligt insynsbesök där representanter från barn- och utbildningsförvaltningen besöker skolan och för samtal med rektor och-/eller huvudman. Syftet med besöket var att få en samlad bild av nuläget på de fristående grundskolorna avseende söktryck, trygghet och studiero och resultat. Men även att diskutera de fristående grundskolornas styrkor, utmaningar, framtida etableringsplaner och vilka frågor de enskilda skolorna ser ett behov av att samverka med kommunen kring. Sammanställningen efter genomförda insynsbesök görs på kommunnivå och syftar till att ge grundskolenämnden en samlad bild av de fristående grundskolorna situation. I resultatet anges därmed inte namn på enskilda grundskolor.

Sammanställning av insynsbesöken

Nuläge på skolan

Gällande söktryck och inskrivningsgrad på de fristående grundskolorna uppger 43 % av skolorna att de har ett högt söktryck och en hög beläggning i alla årskurser. 28,5 % av skolorna uppger att söktrycket är högt i de yngre åldrarna men att skolan sedan tappat elever i de äldre årskurserna där det då kan finnas tomma ströplatser. Anledningen till bortfallet beror enligt rektorerna på olika saker, antingen konkurrens av andra närliggande skolor som enbart erbjuder årskurser för äldre elever och därmed lockar elever att byta skola vid en viss årskurs. Eller bortfall på grund av att elever flyttar och att skolan upplever det som en utmaning att ersätta elever i de äldsta årskurserna med elever som inte varit en del av skolans kultur eller profil från början. Skolan väljer då att inte erbjuda den lediga platsen till nya elever i exempelvis åk 8-9. Sammantaget finns enbart ett fåtal platser lediga i de fristående grundskolorna vid tidpunkten för insynsbesöket.

100% av de fristående grundskolorna uppger att de för tillfället har ett mycket gott klimat på skolan avseende trygghet och studiero. Det är generellt få incidenter på skolorna och merparten av rektorerna betonar under besöket vikten av att de hela tiden har ett aktivt förebyggande och främjande arbete mot kränkningar för att bibehålla det goda klimatet. Samtliga skolor uppger att de har en låg eller normal personalomsättning vilket bidrar till att kunna arbeta långsiktigt med värdegrundsfrågor och trygghet på skolan.

Framtida expanderings- eller etableringsplaner

71,5 % av de fristående grundskolorna uppger att de har en önskan att expandera befintlig skola eller nyetablera grundskoleverksamhet inom kommunen. Av dessa önskar 28,5 % expandera den redan befintliga skolan för att kunna ta emot fler elever och 43% uppger att huvudmannen kontinuerligt letar efter nya objekt för nyetablering varav Huddinge kommun är en tänkbar kommun att etablera sig i. Ingen av de fristående grundskolorna har i dagsläget dock någon fastställd plan för att expandera sin verksamhet. 28,5% av grundskolorna uppger att de inte har några planer på att vare sig expandera befintlig verksamhet eller nyetablera sig i Huddinge kommun.

De fristående grundskolornas styrkor

Vid insynbesöket ställdes frågan vad rektorerna själva ansåg var deras skolas styrkor. 86% alltså sex skolor av sju lyfte särskilt personalen engagemang för barnen och förhållningssätt som skolans styrka. De upplevde att personalen alltid gjorde det lilla extra för varje elev. 57% angav sedan att skolans profil var en styrka i sig som skapar tydlighet både för såväl lärare som elever och vårdnadshavare. 28,5 procent av skolorna uppgav att den täta samverkan som skolan har med hemmet är deras styrka. Samma antal skolor lyfte även att skolan upplevs som liten och trygg för eleverna som en styrka. Slutligen angav 12,25 av skolorna att deras tvålärarsystem, fritidshemmet eller skolans samarbete med förskolan var en styrka.

Utmaningar

De utmaningar som skolorna står inför för tillfället tycks variera från skola till skola. I sammanställningen presenteras de i kategorier för dilemman som liknar varandra.

57% av skolorna uppger att det är en utmaning för dem att få ihop ekonomin. Anledningen till detta skiljer sig åt mellan skolorna. Det kan antingen bero på att skolan tappat elever i de äldre årskurserna, att skolan infört tvåläraarsystem eller att lärarnas löner stigit kraftigt senaste tiden. Lokalerna uppger 43 % är en utmaning, antingen är de små och begränsar därmed elevintaget eller så är gränsdragningen i ansvaret mellan hyresvärd och skolan problematisk. 43 % av skolorna anger även att det är en utmaning att möta elevernas olika behov. Skolorna har dels märkt ett ökat antal elever med psykisk ohälsa eller som har svårt med stora sammanhang. Några skolor har många elever inskrivna från socioekonomiskt utsatta områden och för dem består utmaningen i att möta elevers behov av att utveckla språket för att kunna få behörighet till gymnasiet. För 28,5% av skolorna upplevs elevers och- eller vårdnadshavares attityd utmanande där vårdnadshavare som ställer höga krav också kräver mer tid av skolledningen och elever behöver skapa en djupare förståelse för alla människors lika värde.

Frågor som de fristående grundskolorna har behov av att samverka med kommunen kring

43% av de fristående grundskolorna uppgav vid besöket att de gärna skulle vilja att deras lärare fick delta vid de centrala ämneskonferenser som anordnas för lärare verksamma inom den kommunala skolan. Särskilt viktigt skulle det vara för de lärare som inte har någon kollega på skolan som undervisar i samma ämne till exempel lärare för de praktiska ämnena. 28,5% av de fristående grundskolorna uppger att de har behov av att samverka med kommunen kring skolvalet. Sedan önskar en skola var kunna samverka mer med kommunen kring lokaler och att kunna ta del av spetskompetens inom elevhälsa som finns inom kommunen. Utöver det ger rektorerna och huvudmännen vid besöket uttryck för att de upplever att samverkan med kommunen förbättrats avsevärt de senaste åren och att de känner sig inkluderade och välkomna i Huddinge.

Förvaltningens summering av insynsbesöken

När de fristående grundskolorna anger vilka styrkor deras skola har så finns det gemensamma nämnare i rektorernas svar. Lärarnas engagemang är det som merparterna av skolorna identifierat som deras allra största styrka. Rektorerna lyfter även i relation till detta att skolan har låg personalomsättning och att det därmed finns goda förutsättningar för att långsiktigt bygga ett starkt kollegialt samarbete och gemensam värdegrund hos lärarna.

Vad gäller de utmaningar som grundskolorna står inför finns det istället stora variationer från skola till skola.. Skolornas utmaningar verkar bero på enskilda faktorer och utmaningarna tycks inte ha koppling till att verka i Huddinge kommun.

Samtliga fristående grundskolor uppger att det i huvudsak är gott klimat på skolorna. Det är en bild som efter insynsbesöket delas av förvaltningen. Vid besöken upplevs elever i alla åldrar som nyfikna och trygga. De noterar snabbt att okända vuxna är på skolan när vi rör oss genom byggnaden och ställer frågor om vårt besök. De elever vi möter vill också gärna berätta om vad de tycker om skolan.